

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 15 grudnia 2022 r.

w sprawie ustawy o Systemie Informacji Finansowej

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 1 grudnia 2022 r. ustawy o Systemie Informacji Finansowej, odrzuca tę ustawę.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

UZASADNIENIE

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 1 grudnia 2022 r. ustawy o Systemie Informacji Finansowej, postanowił ją odrzucić.

Senat nie podzielił argumentów co do konieczności i zasadności uchwalenia procedowanej ustawy w proponowanym kształcie.

Ustawa powinna służyć przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu poprzez:

- 1) odpowiednie wdrożenie:
 - a) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/843 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniającej dyrektywę (UE) 2015/849 w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz zmieniającej dyrektywy 2009/138/WE i 2013/36/UE,
 - b) dyrektywy Rady (UE) 2021/514 z dnia 22 marca 2021 r. zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania,
 - c) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1153 z dnia 20 czerwca 2019 r. ustanawiającej zasady ułatwiające korzystanie z informacji finansowych i innych informacji w celu zapobiegania niektórym przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania oraz uchylającej decyzję Rady 2000/642/WSiSW;
- 2) zapewnienie stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczącego dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999.

Tymczasem, w ocenie Senatu, ustawa wykracza poza wskazany wyżej cel i stwarza ryzyko oraz możliwość dostępu do informacji dotyczących obywateli, w tym danych osobowych i informacji objętych tajemnicą bankową, również w przypadku, gdy nie będzie to służyć wyłącznie przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Przyczynia się do tego szeroki katalog instytucji i osób, które będą miały dostęp do takich informacji.

Nie bez znaczenia pozostaje też kwestia licznych wątpliwości co do zgodności proponowanych przepisów z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności wynikających z ich ogólnikowości i niejasności, a także przedstawione do nich stanowisko przez Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych, a więc organ właściwy w sprawie ochrony danych osobowych oraz organ nadzorczy w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), podkreślił, że ustawa wprowadza rozwiązania w sposób rażąco godzący w autonomię realizacji jego zadań. Zaznaczył również, że przetwarzanie danych osobowych w ramach Systemu Informacji Finansowej – mimo, że wprowadza do porządku krajowego przepisy unijne – będzie nową regulacją w krajowym porządku prawnym, co powoduje konieczność przeprowadzenia testu oceny skutków dla ochrony danych (tzw. testu prywatności) istotnej ze względu na rodzaj przetwarzania danych osobowych, w szczególności następującego przy użyciu nowych technologii, oraz mając na uwadze, że charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania tych danych z dużym prawdopodobieństwem może powodować wysokie ryzyko naruszenia praw lub wolności osób.

Dążąc więc do zapobieżenia ewentualnym negatywnym skutkom związanym ze stosowaniem ustawy, w tym mając na uwadze dobro obywateli, Senat podjął decyzję o jej odrzuceniu.